

Lokaal Loket Kinderopvang

INHOUD

Wat is een Lokaal Loket Kinderopvang?	1
Waarom een Lokaal Loket Kinderopvang?	1
Wie is eindverantwoordelijke voor het Lokaal Loket Kinderopvang?	2
Welke opdrachten heeft een Lokaal Loket Kinderopvang?	2
Hoe begin je aan een Lokaal Loket Kinderopvang?	5
Hoe is het Lokaal Loket Kinderopvang georganiseerd?	6
Een loket aanmelden of een subsidie aanvragen	7
Welke gegevens registreren en hoe rapporteren gesubsidieerde loketten?	8
Privacy en bescherming van persoonsgegevens	10
Meer info	11

Wat is een Lokaal Loket Kinderopvang?

Het Lokaal Loket Kinderopvang is een **neutraal informatie- en ondersteuningspunt** voor ouders die op zoek zijn naar kinderopvang.

Het Lokaal Loket Kinderopvang werkt met een **netwerk van organisaties** die belangrijk zijn voor kinderopvang:

- organisaties die kinderopvang aanbieden;
- organisaties die werken met gezinnen die een vraag naar kinderopvang kunnen hebben. Zij kunnen deze gezinnen de weg wijzen naar de kinderopvang.

Waarom een Lokaal Loket Kinderopvang?

Door een Lokaal Loket Kinderopvang wordt de **zoektocht van ouders eenvoudiger**. Zij kunnen zich richten tot één centraal infopunt en actief toegeleid worden naar een geschikte opvangplaats. Door de **samenwerking** achter het loket kan men aan zo veel mogelijk vragen van gezinnen tegemoet komen.

Een Lokaal Locket Kinderopvang helpt om **de toegang tot kinderopvang voor elke ouder laagdrempelig** te houden, met bijzondere aandacht voor:

- kwetsbare gezinnen;
- kinderen met specifieke zorgbehoeften;
- vragen naar dringende kinderopvang en naar opvang met ruimere openingstijden.

Het Lokaal Locket Kinderopvang zorgt er ook voor dat knelpunten in de toegang tot kinderopvang **samen met alle organisatoren** worden aangepakt. Het kan organisatoren ondersteunen in een doordacht opnamebeleid en het bereiken van voldoende gezinnen uit voorrangsgroepen.

Omdat het Lokaal Locket de registratie van de opvangvragen coördineert, krijgt het lokaal bestuur een beter zicht op de werkelijke vraag naar kinderopvang. Een Lokaal Locket Kinderopvang kan **duidelijke en concrete cijfers over de nood en eventuele tekorten aan kinderopvang** voorleggen.

Een Lokaal Locket Kinderopvang kan een heel belangrijke rol spelen tijdens een **crisis** zoals bij een plotse sluiting van een opvanglocatie of een lockdown. Wanneer ouders op korte termijn een andere oplossing moeten vinden, kan het Lokaal Locket de afstemming met de beschikbare kinderopvang op zich nemen en ouders ondersteunen in hun zoektocht naar een alternatief.

Wie is eindverantwoordelijke voor het Lokaal Locket Kinderopvang?

Het **lokaal bestuur** is verantwoordelijk voor de organisatie van het Lokaal Locket Kinderopvang. Deze opdracht sluit aan bij de rol als regisseur van het lokale beleid kinderopvang

- Ofwel organiseert het lokaal bestuur zelf het Lokaal Locket Kinderopvang.
- Ofwel duidt het lokaal bestuur een andere actor aan die deze opdracht opneemt. Is de initiatiefnemer een andere organisatie dan het lokaal bestuur, zorg dan voor een goede afstemming met het lokaal bestuur.

Welke opdrachten heeft een Lokaal Locket Kinderopvang?

1. DE REGISTRATIE VAN KINDEROPVANGVRAGEN COÖRDINEREN

Een **gesubsidieerd** Lokaal Locket Kinderopvang registreert minimaal alle unieke opvangvragen voor opvang van baby's en peuters bij het lokaal loket. Het aantal niet beantwoorde opvangvragen wordt apart vermeld. Bepaalde types van opvangvragen moeten apart geregistreerd worden. Meer informatie over de te registreren gegevens vind je verder in de brochure.

De cijfers worden jaarlijks opgevraagd door Opgroeien, het agentschap waar Kinderopvang toe behoort. Deze gegevens zijn belangrijk voor:

- de lokale monitoring;
- het Vlaamse beleid voor nieuwe gesubsidieerde opvangplaatsen.

Heel wat lokale loketten hebben of ontwikkelen een eigen **digitaal registratiesysteem** dat bij de lokale situatie past. Elk lokaal loket bepaalt best zelf of een digitaal registratiesysteem nodig is en welke vorm dit kan aannemen.

Je vindt een overzicht van bestaande softwaresystemen op [Lokaal Loket Kinderopvang | Opgroeien](#)

2. INFORMEREN

Het Lokaal Loket Kinderopvang **informeert de gezinnen over de beschikbare plaatsen.**

Waar nodig, brengt het loket gezinnen in contact met organisatoren kinderopvang, met bijzondere aandacht voor kwetsbare gezinnen.

Het loket maakt de geregistreerde gegevens over opvangvragen openbaar en bezorgt de info aan het lokaal bestuur, de kinderopvang en Opgroeien.

3. SAMENWERKEN

Met organisatoren kinderopvang

Het Lokaal Loket Kinderopvang werkt samen met **alle kinderopvanglocaties voor baby's en peuters** op haar grondgebied. Organisatoren van buitenschoolse kinderopvang kunnen met het loket samenwerken, maar ze zijn het niet verplicht.

Als er een loket in de gemeente is, dan moet de organisator kinderopvang:

- onderzoeken of hij openstaande kinderopvangvragen van het Lokaal Loket Kinderopvang kan beantwoorden en het loket daarover informeren;
- alle informatie bezorgen die het loket voor zijn opdrachten opvraagt.

Kinderopvanglocaties kunnen ook als Lokaal Loket Kinderopvang of als antennepunten voor het Lokaal Loket Kinderopvang werken.

De minimale verplichtingen van het Lokaal Loket Kinderopvang en de organisatoren kinderopvang staan in [deze nota](#) beschreven.

Tips

- Geef **alle kinderopvanglocaties** vanaf het begin **de kans** om mee te werken aan de uitbouw van een Lokaal Loket Kinderopvang.
- **Stimuleer organisatoren** om maximaal betrokken te blijven.
- Sluit zoveel mogelijk aan bij de **bezorgdheden van de organisatoren** bij het uitwerken van de samenwerking.
- Zoek naar **haalbare engagementen**, stem ze af op de mogelijkheden van de organisatoren.
- Je kan eventueel een **gelaagde werking** opzetten en daarbij verschil maken in engagement naargelang de subsidietrap die organisatoren krijgen (geen subsidie, enkel basissubsidie, subsidie inkomenstarief, of plussubsidie).
- Maak **duidelijke afspraken** met de organisatoren over hoe jullie samenwerken, hoe jullie over openstaande opvangvragen communiceren, ...
- De Federatie Kinderopvang, SOM, UnieKO, de VVSG en het Vlaams Welzijnsverbond vinden een goede samenwerking tussen organisatoren van kinderopvang en de lokale besturen belangrijk. Als organisaties die de lokale besturen en organisatoren kinderopvang vertegenwoordigen, reiken ze aan de lokale besturen en de kinderopvangvoorzieningen in **een [engagementsverklaring](#)** enkele principes aan voor een gelijkwaardig en rechtvaardig partnerschap.

Met andere organisaties die met gezinnen werken

Het Lokaal Loket Kinderopvang werkt samen met anderen die werken met gezinnen die kinderopvangvragen kunnen hebben bv. **het Sociaal huis, de opvoedingswinkel, een Agentschap Inburgering of een Huis van het Kind**. Hierdoor zorg je voor een grotere toegankelijkheid van kinderopvang voor maatschappelijk kwetsbare gezinnen.

Deze organisaties kunnen ook als **antennepunten** voor het loket werken.

Het Lokaal Loket Kinderopvang werkt nauw samen met het **Huis van het Kind**. Dit biedt extra kansen voor toeleiding.

Een Huis van het Kind is een samenwerkingsverband van partners die kunnen doorverwijzen naar kinderopvang, **bv Initiatieven waar armen het woord nemen, Inloopteams, ...** Ook organisatoren kinderopvang kunnen doorverwijzen, bv. zwangere vrouwen die naar prenatale begeleiding geleid kunnen worden.

De samenwerking met het Huis van het Kind **kan op verschillende manieren:**

- Het Lokaal Loket Kinderopvang kan een fysieke antenne krijgen in het Huis van het Kind.
- Het kan ook gaan om een goed overleg met doorverwijzing.

Zo wordt voor de gezinnen **één aanspreekpunt** gemaakt voor alles wat het kind aanbelangt. Daarnaast kan **kennis en expertise** uitgewisseld worden, bv. over het bereiken van en omgaan met kwetsbare gezinnen, thema's zoals opvoeding, communicatie, ...

Met andere Lokale Loketten Kinderopvang

De vraag naar kinderopvang stopt niet aan de grenzen van een stad of gemeente. Daarom werkt het Lokaal Loket Kinderopvang samen met andere Lokale Loketten Kinderopvang, bv van naburige gemeentes.

Hoe begin je aan een Lokaal Loket Kinderopvang?

Omdat de expertise rond kinderopvang en gezinsondersteuning in de gemeente in het Lokaal Overleg Kinderopvang en het Huis van het Kind gebundeld zit, zijn dit de ideale partners om mee vorm te geven aan het Lokaal Loket Kinderopvang.

Deze vragen kunnen helpen om het loket vorm te geven:

- Hoe zoeken ouders kinderopvang in de gemeente? Wat zijn hierbij de huidige ervaringen, sterktes en bedenkingen?
- Waar komen zwangere ouders en ouders met jonge kinderen?
- Waar ervaren ouders drempels en moeilijkheden in hun zoektocht naar kinderopvang?
- Waar, hoe en door wie kunnen ouders opgevolgd en ondersteund worden bij het zoeken naar kinderopvang?
- Zijn er ouders in de gemeente die moeilijker kinderopvang vinden dan andere ouders? Zo ja, wie bereikt deze ouders nu?
- Wat willen we in de gemeente bereiken met de opstart van een Lokaal Loket Kinderopvang?
- Wie moeten de partners zijn van het Lokaal Loket Kinderopvang om dit te kunnen bewerkstelligen?
- Hoe zullen deze partners samenwerken?
- Kunnen er middelen ingezet worden voor de voorbereiding en uitvoering (bv. infoavonden, brochures, website, ...)?

Met deze vragen krijg je antwoorden op vragen als:

- Wie is het meest aangewezen om de rol van het Lokaal Loket Kinderopvang op een neutrale manier op te nemen?
- Welke locatie(s) is/zijn het meest aangewezen als fysieke antennes?
- Wie zijn de partners in het netwerk rond het Lokaal Loket Kinderopvang?

Tip

Handvaten om het gesprek over bovenstaande vragen op gang te brengen vind je in **het doe-pakket toegankelijke kinderopvang voor iedereen**. Het pakket bestaat uit verschillende modules en biedt een praktische leidraad aan de trekker of voorzitter van een lokaal netwerk.

Je vindt het pakket op EXPOO > [Doepakket kinderopvang voor iedereen](#)

Hoe is het Lokaal Locket Kinderopvang georganiseerd?

EÉN LOKET PER STAD OF GEMEENTE

- Binnen een stad of gemeente is er één Lokaal Locket Kinderopvang.
- Het werkingsgebied van het Lokaal Locket Kinderopvang **kan betrekking hebben op verschillende aangrenzende gemeenten**.
- Het Lokaal Locket Kinderopvang kan meerdere aanspreekpunten of antennes hebben.

Vorm op maat van de lokale situatie

De vorm hangt af van de lokale noden en mogelijkheden. Een lokaal bestuur kan zelf invulling geven aan het Lokaal Locket Kinderopvang op maat van de lokale situatie.

Let op! Om in aanmerking te komen voor een **subsidie** moet het Lokaal Locket Kinderopvang georganiseerd zijn in de vorm van **een (publieke of private) rechtspersoon zonder winstoogmerk**. Een feitelijke vereniging of natuurlijke persoon komt niet in aanmerking.

BEMAND OF DIGITAAL LOKET

Een digitaal platform is onvoldoende om alle opdrachten van het Lokaal Locket Kinderopvang te realiseren. Om de toegankelijkheid naar kwetsbare gezinnen te garanderen is het aangewezen om ook een bemand Lokaal Locket Kinderopvang te voorzien

Een digitaal registratiesysteem kan een bemand loket ondersteunen.

Tip

- Zorg ervoor dat ouders het Lokaal Locket Kinderopvang kennen.
- Kies je aanspreekpunten of antennes zo dat gezinnen gemakkelijk toegang hebben tot het Lokaal Locket Kinderopvang, ook de maatschappelijk kwetsbare gezinnen.
- Stem je communicatie en communicatiedragers (bv. brochure, website, affiche, ...) over het Lokaal Locket Kinderopvang af op de doelgroep die je wil bereiken.
 - Filmpjes in verschillende talen en beeldmateriaal om met ouders over kinderopvang te communiceren vind je op [de website](#).

Een loket aanmelden of een subsidie aanvragen

Naargelang de opdrachten die je als Lokaal Loket Kinderopvang loket opneemt, kom je in aanmerking voor aanmelding of voor subsidie.

AANMELDEN

Voorwaarden voor aanmelding::

- Het loket neemt minstens volgende opdrachten op.
 - **informer**en van de gezinnen over de beschikbare plaatsen met aandacht voor kwetsbare gezinnen;
 - **samenwerken** met alle kinderopvanglocaties binnen het werkingsgebied en met anderen die werken met gezinnen die kinderopvangvragen kunnen hebben;
- Het loket is tot stand gekomen **in overleg** met de lokale organisatoren kinderopvang.

Een aangemeld Lokaal Loket Kinderopvang

- ontvangt alle communicatie
- wordt gepubliceerd op de website van Opgroeien
- heeft de mogelijkheid om ouders te helpen bij de aanmaak van een IKT-attest

Meer informatie over de procedure van aanmelding vind je op

[Lokaal Loket Kinderopvang | Opgroeien](#)

SUBSIDIE AANVRAGEN

Het Lokaal Loket Kinderopvang kan **een subsidie Lokaal Loket Kinderopvang aanvragen** op voorwaarde dat het Lokaal Loket Kinderopvang:

- de vorm heeft van een rechtspersoon zonder winstoogmerk;
- de opdrachten van coördinatie, informeren en samenwerken (zie hoger) opneemt;
- het aantal unieke opvangvragen met vermelding van het aantal onbeantwoorde vragen jaarlijks aan Opgroeien doorgeeft;
- meewerkt aan de doelstellingen van het Huis van het Kind (als er een Huis van het Kind is in de gemeente).
- hiervoor een aanvraag doet volgens de aanvraagprocedure.

Er is **geen programmatie**: elk Lokaal Loket Kinderopvang dat een aanvraag doet en voldoet aan de voorwaarden komt in aanmerking voor een subsidie.

Meer informatie over de procedure voor de subsidie vind je op [Lokaal Loket Kinderopvang | Opgroeien](#)

Opgelet! Er is een ander formulier voor reeds aangemelde en niet-aangemelde lokale loketten.

SUBSIDIE ONTVANGEN

De subsidie is **voor onbepaalde duur**. Ze wordt op dezelfde manier berekend als de subsidie voor een Huis van het Kind. Dit gebeurt door een basisbedrag te vermenigvuldigen met een coëfficiënt. Deze coëfficiënt houdt rekening met:

het totaal aantal kinderen in het werkingsbied;

het aantal kinderen in het werkingsgebied dat geboren is in een kwetsbaar gezin.

Als meerdere gemeentes ervoor kiezen om samen één Lokaal Loket Kinderopvang te organiseren, dan worden de **subsidiebedragen van die gemeentes samen geteld**.

Je ontvangt de subsidie via **een voorschot van 80%** per kwartaal. Het saldo ontvang je uiterlijk op 1 april van het kalenderjaar dat volgt, behalve als de opdrachten niet meer worden opgenomen. In dat geval wordt het saldo afgerekend in het kwartaal dat volgt op de stopzetting van de opdrachten.

Als niet het hele bedrag van de subsidie besteed is, mag je een **reserve aanleggen** voor maximaal 20 % van het subsidiebedrag. De totale gecumuleerde reserves kunnen maximaal 50 % van het subsidiebedrag van de laatst gesubsidieerde werkingsperiode bedragen

Meer info over het bedrag van de subsidie per gemeente vind je onder het tabblad 'Lokaal Loket' van dit [Excelbestand](#).

Welke gegevens registreren en hoe rapporteren gesubsidieerde loketten?

Het gesubsidieerd Lokaal Loket Kinderopvang registreert minimaal de volgende gegevens:

1. Het absoluut aantal unieke opvangvragen voor opvang baby's en peuters bij het Lokaal Loket Kinderopvang met oorspronkelijke startdatum in het afgelopen jaar.

- Elke aanvrager kan maar één geregistreerde opvangvraag hebben. Elke geregistreerde opvangvraag heeft dus betrekking op één unieke aanvrager.

2. Het aantal onbeantwoorde unieke opvangvragen:

- het aantal opvangvragen dat **geen opvangvoorstel** kreeg;
- het aantal opvangvragen dat wel een opvangvoorstel kreeg, maar dat **niet aanvaard** werd door de ouder (vb. de ouder wil een opvang met ruime openingsmomenten in de buurt en krijgt enkel een voorstel zonder ruime openingsmomenten);
- het aantal opvangvragen met een opvangvoorstel dat aanvaard werd maar dat **afwijkt** van de oorspronkelijke gestelde opvangvraag omdat:
 - de startdatum minstens 1 maand later was dan gewenst (vb. gewenste startdatum op 1 maart 2019 en opvang opgestart op 15 april 2019) en/of,
 - het aantal opvangdagen minder was dan gewenst (vb. voltijds opvangplan gevraagd en maar drie dagen gekregen).

Daarnaast registreert het loket zowel (1) als (2) voor de volgende subcategorieën van opvangvragen:

- dringende opvang;
- ruimere openingsmomenten;
- kwetsbare gezinnen;
- kinderen met een specifieke zorgbehoefte.

Een dringende opvangvraag

Dit is een opvangvraag met gewenste startdatum binnen de maand na de aanvraag.

Opgelet: het Lokaal Loket Kinderopvang registreert elke vraag die voldoet aan deze definitie MAAR voor de organisator kinderopvang met subsidie voor dringende opvangplaatsen komt het kind pas in aanmerking voor de specifieke subsidie als het gezin ook voldoet aan één van de vier redenen die de regelgeving voorschrijft. Meer info: vind je in de [brochure subsidies kinderopvang baby's en peuters](#).

Een opvangvraag voor ruimere openingsmomenten

Dit is een opvangvraag voor atypische openingsmomenten:

- voor 7u 's morgens;
- na 18u 's avonds;
- op weekenddagen en feestdagen.

Een kwetsbaar gezin

Dit is een gezin dat voldoet aan minstens 2 van deze kenmerken:

1) heeft opvang nodig voor werk, opleiding of inburgering;

2) alleenstaande;

3) laag inkomen;

4) gebrekkige gezondheids- en/of zorgsituatie;

5) laag opleidingsniveau.

Kenmerk 3), 4) of 5) moet minstens aanwezig zijn.

Een opvangvraag voor een kind met een specifieke zorgbehoefte

Dit is een opvangvraag van een kind dat door medische of psychosociale problemen meer intensieve zorgen nodig heeft.

Opgelet: het is niet omdat de ouder aangeeft dat het kind intensieve zorgen nodig heeft, dat de organisator automatisch in aanmerking komt voor de subsidie. Meer info over de subsidie individuele inclusieve opvang vind je in [de brochure over de subsidies](#).

Opmerkingen

- Als een ouder een opvangvraag stelde in jouw gemeente, maar een **oplossing vond in een andere gemeente**, dan is de opvangvraag vanaf 2022 (dus : voor alle opvangvragen met gevraagde startdatum in 2022) niet langer onbeantwoord.

- Ben je een intergemeentelijk lokaal loket, dan geef je de **cijfers per gemeente**. We hebben deze cijfers nodig omdat de toekenning van bijkomende subsidies op gemeenteniveau gebeurt.
- **Centrale aanmelding of vraagregistratie is niet verplicht.**
 - Centrale aanmelding of vraagregistratie betekent dat als alle opvangvragen aan alle opvanglocaties in het werkingsgebied via het Lokaal Loket Kinderopvang gesteld moeten worden.
 - Werk je niet met centrale aanmelding of vraagregistratie, dan is het belangrijk dat elke opvang ouders die ze niet kan helpen, doorverwijst naar het Lokaal Loket Kinderopvang.
 - Het gesubsidieerd loket moet wel minimaal het aantal unieke opvangvragen bij het lokaal loket registreren met aparte vermelding van het aantal niet beantwoorde opvangvragen.

Tip: Om vorm te geven aan het lokale beleid, kan het zinvol zijn om te bekijken welke andere gegevens interessant zijn om te registreren, bv. vragen naar buitenschoolse opvang, soort opvang, inkomenstarief of niet, voorkeur van gemeente, ...

Toch nog vragen ?

Je vindt een sjabloon voor de registratie [op de website](#).

Neem een kijkje naar [veelgestelde vragen over registratie](#)

DE RAPPORTAGE

- Je maakt elk jaar in de laatste week van februari een foto van de status van alle opvangvragen van het voorgaande jaar.
- Je krijgt elk jaar begin maart een mail van je klantenbeheerder met de vraag om de gegevens te rapporteren voor einde maart.
- Je rapporteert de gegevens via een vooraf ingevuld excel-formulier. Voorbeeld:
https://www.opgroeien.be/sites/default/files/2022-07/voorbeeld_registratie_opvangvragen.xlsx

Privacy en bescherming van persoonsgegevens

De eindverantwoordelijke van het Lokaal Loket Kinderopvang is verantwoordelijk voor de bescherming van de persoonsgegevens die er verwerkt worden.

Zo moet er een **Functionaris voor Gegevensbescherming** ('DPO') zijn die ervoor zorgt dat de gegevensverwerking in orde is met de Europese en federale wetgeving hierover (de Algemene Verordening Gegevensbescherming of 'GDPR').

Omdat het Lokaal Loket rijksregisternummers verwerkt, moet er ook een **veiligheidsconsulent** aangesteld worden (wet op het Rijksregister). Dit kan ook door de DPO opgenomen worden.

Enkele voorbeelden van bescherming van persoonsgegevens:

- de ouders en toeleiders informeren over welke gegevens je verwerkt en waarom;
- enkel persoonsgegevens met de organisatoren uitwisselen als je voorafgaande expliciete toestemming van de ouders hebt;
- een verwerkersovereenkomst hebben met softwareleveranciers, waarbij zij ook voldoen aan de privacywetgeving; (Informeer je bij je IT-leverancier.)

Meer weten over privacy: [Organisator | Opgroeien](#)

Meer info

- Heb je vragen over je subsidiedossier of over de registratie, neem dan contact met je klantenbeheerder via lokaalloket@opgroeien.be.
- Heb je vragen over hoe je bepaalde opdrachten moet uitvoeren of over de lokale samenwerking, neem dan contact met [de intersectorale medewerker van het Kind en Gezin-team in jouw buurt](#).